

РЕШЕНИЕ

№ 19424

гр. София, 06.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в
публично заседание на 28.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **3812** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на М. А. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., с адрес [населено място], [улица] срещу Решение № 2009/27.02.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл.75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и противоречие с материалния закон. Правят се възражения, че административният орган е игнорирал факта, че причините за напускане на страната по произход са свързани с наличие на заплахата за живота и сигурността на жалбоподателя. Анализът на обстановката в С. счита, че е формален, като не са изложени мотиви относно сигурността в региона, в който е постоянното местоживее на заявителя и където той евентуално ще бъде върнат. В държавата на произход и в конкретното му местоживее продължава да е опасно за населението, а общоизвестна е информацията, че ситуацията в С. е неспокойна, непрекъснато се променя и към настоящия момент тя не е такава, каквато органът е преценил. Счита, че са налице основателни опасения за живота и сигурността му, ако бъде върнат в С., което предполага предоставяне на международна закрила. Също така излага доводи, че Турция не е трета сигурна страна за него, защото исканията му за регистрация като лице с временна закрила не са били удовлетворени. Спрямо сирийските бежанци в Турция и в частност по отношение на жалбоподателя не съществува защита от принудително връщане на територията на С., което не е взето предвид от административния орган. В хода на съдебното производство

доводите се поддържат лично от жалбоподателя и от адв. Ж..

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез юрисконсулт Г., прави искане за постановяване на съдебен акт, с който да се потвърди решението като правилно и законосъобразно. Счита, че по време на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административно – производствените правила, както и че не са налице предпоставките за предоставяне на бежански и хуманитарен статут.

Административен съд – София град, I отделение, 43 състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството за закрила е започнало по молба за международна закрила с вх. № В – 13 - 1094/02. 09. 2024 г. до председателя на ДАБ при МС, подадена от М. А. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., етническа принадлежност: арабин, вероизповедание: мюсюлманин – сунит, семейно положение: неженен, с лични данни установени с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

В производството на основание чл. 63а и сл. от ЗУБ е проведено интервю с кандидата за закрила при спазване на разписаните в посочените разпоредби правила – предварително уведомяване на разбираем език, видно от положения подпис на протокол с рег. № УП-4037/02.10.2024г. (л.28 – л. 32 от делото). Интервюто е проведено в присъствието на преводач.

Видно от протокола за проведено интервю, М. А. А. твърди, че напуснал С. в началото на януари 2024 г., когато заминал нелегално за Турция. Останал около 3-4 месеца, работил в каменна кариера и живеел под наем. На 21.08.2024 г. влязъл в България нелегално от Турция. По време на интервюто декларира, че в С. не е имал проблеми поради изповядваната от него религия, нито заради етническата си принадлежност. Не е членувал във въоръжена групировка, нито в паравоенни формирования, не е арестуван или осъждан. Не е членувал в политическа партия или организация, не е имал проблеми с официалните власти, армията или полицията в С.. Не му е оказвано насилие. В С. живеят майка му, баща му, 5 братя и две сестри. Животът е много труден заради войната. Не е служил в армията, не е получавал призовка. Причината за напускане на страната на произход е войната и проблемите, които има в С.. Има сражения между режима и кюрдските сили. Има и икономически проблеми, който няма животни и земя се издържа трудно, няма нормални условия за живот. Заявява, че няма причина да се върне в С., иска закрила в Република България, статут и да може за работи, за да се издържа и да помага на семейството си в С..

В хода на административното производство са приети справка № МД 02 – 20/14. 01. 2025 г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС относно актуалната обществено – политическа обстановка в С. и справка № ЦУ -2061/03.10.2024 г. относно Република Турция.

Получено е становище от ДАНС с рег. № М 16914/08.10. 2024 г., че не възразява да бъде предоставена закрила на М. А. А., Л., гражданин на С., [дата на раждане] в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

Изготвено е Становище рег. № УП 7037/24.02.2025 г. на А. Т., младши експерт в отдел „ПМЗ – кв. В.“, РПЦ [населено място], с което е направено предложение да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на чужденеца.

При така изложената фактическа обстановка ответникът е формирал извод, че не са налице предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, тъй като чужденецът не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група- не е налице „основателно опасение от преследване“. Молбата за предоставяне на международна

закрила е мотивирана с трудните условия на живот в С. и желание за подпомагане на семейството. Не са посочени никакви относими към предпоставките за предоставяне на статут причини, обосноваващи опасения за преследване. В оспореното решение е мотивирано, че кандидатът за международна закрила не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Въз основа на справката относно обстановката в С. е прието, че има спорадични актове на насилие, които не могат да се оценят като вътрешен въоръжен конфликт на територията на цялата страна и няма основание за предоставяне на субсидиарна закрила по чл. 9, ал.1, т. 3 от ЗУБ.

С тези мотиви решаващият орган е стигнал до извода, че не са налице предпоставките освен по чл.8 от ЗУБ за предоставяне на бежански статут, така и по чл. 9, ал. 1-3 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут.

Отказът е мотивиран и с положението на сирийските бежанци в Турция като е прието, че по отношение на тях и по отношение на жалбоподателя в частност, Турция е „трета сигурна страна“ по смисъла на §. 1, т. 9 от ДР на ЗУБ.

С оглед изложеното, по молбата на М. А. А. е отказано предоставяне на международна закрила с оспореното решение.

Ответникът е представил актуална справка от 19.05.2025г.(л.72) за общественно-политическата обстановка в С. и справка от 14. 03. 2025 г. за възможностите за освобождаване от военна служба в С..

Жалбоподателят се позовава на Решение на СЕС от 04.10.2024 г. по дело С-134/2023 г.

От правна страна:

Жалбата е процесуално допустима като подадена в срок, от адресата на акта, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореното по делото решение е постановено от компетентен орган – от председателя на ДАБ, предвид правомощията на този орган по чл.75, ал.1 ЗУБ. С оглед изложеното се прави изводът, че ответникът е надлежен орган и е постановил валиден административен акт.

В административното производство са спазени регламентиранията правила в чл. 58 и следващите от ЗУБ – приета е молба за международна закрила от М. А. А., същият е уведомен на разбираем за него език относно процедурата, която следва, видно от положен подпис върху писмено копие на Указанията, в проведеното интервю са участвали преводач от арабски език, дадена е възможност на кандидата да изложи историята си, зададени са му уточняващи въпроси.

Съдът счита, че решението е мотивирано, постановено е при изяснена фактическа обстановка, както и е обсъдена актуалната обстановка в С., като са цитирани различни източници на информация и е формиран извод, че в действителност обстановката в С. не е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен въоръжен конфликт.

По приложението на материалния закон, съдът също счита, че материалният закон е приложен правилно.

Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея - чл. 8, ал.1 ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 4 и 5 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтораемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие,

законови, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация.

Правилно административният орган е обосновал извода за липсата на предпоставките за приложение на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, тъй като в процесния случай по отношение на чужденеца не са налице конкретни данни и доказателства, които да обосноват извод за основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Кандидатът посочва при проведеното интервю, че същият не е членувал в политическа партия или организация, както и във въоръжена групировка, както и че не е имал проблеми с официалните власти в страната на произход, не е бил арестуван, съден или осъждан, срещу него няма образувани дела, няма контакти с полицията в държавата по произход. Тези негови твърдения обосновават извод за липсата на основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Допълнително основание е и фактът, че семейството му продължава да живее в С., като нямат проблеми със сигурността.

По отношение на основанията за прилагане на хуманитарен статут спрямо чужденеца по чл. 9 ЗУБ - също изводите на ответника са правилни. Предвид данните, съдържащи се в интервюто на молителя, решаващият орган е приел, че липсват доказателства жалбоподателят да е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ - като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко и унизително отнасяне, или наказание. Не се установява да е напуснал след като е изложен на реална опасност от тежки посегателства /такива по чл.9, ал.2/, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В тази връзка, както вече беше посочено, самият жалбоподател твърди, че не е имал проблеми с официалните власти, не е бил задържан, съден или осъждан, не твърди също така спрямо него да е оказвано насилие. Следователно, споделят се от съда изводите на административния орган за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ.

Относно приложението на разпоредбата на т.3 на чл. 9 ЗУБ, регламентираща предоставяне на закрила при реална опасност от тежки и лични заплахи, срещу живота и личността му като гражданско лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да бъде отбелязано, че при разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г., съгласно което използваните изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унизителното отнасяне или наказание, наложени на молител“ в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО, абсолютно идентични на тези, посочени в Закона за убежището и бежанците, обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по - обща опасност от посегателство -по - скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на гражданско лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“ -термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу граждански лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални

власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата.

В това отношение следва да се уточни, че колкото по - способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по - ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Реална опасност за жалбоподателя да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата не съществува, както и няма нарушение на принципа „забрана за връщане“ във връзка с настъпилата промяна в обществено –политическата обстановка в С.. Тази обстановка съществено се е изменила след като М. А. А. е напуснал С. в началото на 2024г. Административният орган правилно е преценил, че с падането на режима на Б. А. в края на 2024 г. е разрешен основният конфликт в страната, който дълги години води до въоръжени сблъсъци на различни групировки. Видно от справката от 14. 01. 2025 г., на 27 ноември 2024 г. ислямската групировка „Х. Т. ал Ш.“ започва голяма офанзива в С. С., в сътрудничество със съюзни бунтовнически фракции. На 8 декември 2024 г. бунтовниците влизат в Д. и декларират победа. Президентът Б. А. напуска страната. На 7 януари 2025 г. международните полети от летището в Д. са възобновени.

Справката от 29.05.2025 г., представена в хода на съдебното производство съдържа данни за възстановяване на функционирането на основните институции в държавата и съществено подобрение на ситуацията със сигурността. Видно от справката, на 29 януари 2025 г. А. ал Ш. е назначен за временен президент на С.. На 18 февруари 2025 г. ръководените от кюрдите Сирийски демократични сили и Сирийският демократичен съвет се споразумяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурите на новото сирийско правителство. Общото положение в страната се подобрява след оттеглянето (свалянето) от власт на президента Б. А. и поемането на контрол в столицата Д.. След преглед на информацията, съдът приема, че настъпилите нови обстоятелства водят до положителна промяна в обществено политическия живот в С. и подобряване на ситуацията със сигурността. Летището в Д. функционира и няма пречка за завръщане в С. на чужденците, които са напуснали страната. Страната се стабилизира и

се връща към нормална работа на държавата и държавните институции. Има назначен премиер на преходно правителство на С.. Много сирийци, намиращи се извън страната се завръщат в родината си, има голям обратен миграционен поток в посока С.. ВКБООН и партньорските организации увеличават хуманитарната помощ, за да осигурят потребностите на завърналите се сирийци. На 13 май 2025 г. президентът на САЩ Д. Т. заявява, че ще разпoredи отмяна на санкциите срещу С., което ще проправи пътя за по-голямо участие на работещите в С. хуманитарни организации, улеснявайки чуждестранните инвестиции и търговията, докато страната се възстановява.

Обоснован и мотивиран е извода на административния орган, че данните от справката не сочат на съществуване на основание за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Причините за напускане на страната по произход са извън приложното поле на ЗУБ. Конфликтът в С. е разрешен, няма опасност за връщащите се в страната цивилни лица. Икономическите причини, изложени по време на интервюто, не са основание за предоставяне на международна закрила, а опасенията във връзка със задължителната военна служба са неоснователни. Жалбоподателят не е служил в армията, но не е получавал призовка. Нежеланието за редовна военна служба не е след предпоставките за получаване на статут на бежанец или хуманитарен статут. Съществува и възможност за освобождаване от военна служба, а „Х. Т. ал III.“ е обявила обща амнистия.

Съвкупно преценена бежанската история сочи, че чужденецът е мигрант, който търси по-добри условия за живот и преодоляване на финансовите трудности на семейството му.

Всичко това води до извода, обоснован и от административния орган, че за М. А. А. не съществуват предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут.

Обжалваното решение е и в съответствие с чл. 4, ал. 3 от ЗУБ. При връщане в страната по произход не са застрашени животът или свободата на М. А. А. по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение и той не е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

За пълнота на изложението съдът счита, че Република Турция е „трета сигурна държава“ по смисъла на § 1, т. 9 от ДР на ЗУБ по отношение на сирийските бежанци, предвид режима на временна закрила. Решение на СЕС от 04.10.2024 г. по дело C-134/2023 г. не изключва възможността държава членка да приеме решение, че определена държава е „трета сигурна страна“ за някои кандидати за международна закрила.

С оглед изложеното, правилно ответникът по същество е приел, че молбата е неоснователна и я е оставил без уважение, поради което и жалбата следва да се отхвърли.

На основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд, С. - град, I-во отделение, 43 –ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на М. А. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., с адрес [населено място], [улица] срещу Решение № 2009/27.02.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл.75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр.

с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14 - дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: